

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M.K.**, bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. P.V., K. proti žalovanému: **Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky**, Švermova č. 43, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PÚV 141-2001/ÚV 2964 II/43-2006 zo dňa 18.4.2006, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/124/2006-37 zo dňa 10.1.2007, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/124/2006-37 zo dňa 10.1.2007 **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Banskej Bystrici zastavil postupom podľa § 250d ods. 3 OSP konanie o preskúmanie zákonnosti vyššie uvedeného rozhodnutia, ktorým žalovaný podľa § 17 ods. 1, písm. a/ zákona č. 478/1992 Zb. o úžitkových vzoroch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) zamietol rozklad žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie č. PÚV 141-2001/ÚV 2964 II/43-2006 zo dňa 23.11.2005 o vymazaní úžitkového vzoru č. 2964 z registra úžitkových vzorov z dôvodu, že technické riešenie nie je spôsobilé k ochrane podľa ustanovenia § 5 zákona, nakoľko nie je priemyselne využiteľné a nemôže byť opakovane využívané v hospodárskej činnosti.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval, že v predmetnom spore rozhodnutie závisí výlučne od posúdenia technického stavu veci, pretože tento spor je založený na nezrovnalostiach znenia nároku ochrany z hľadiska kvantitatívneho i kvalitatívneho zloženia produktu. Uviedol, že ide o chemicko-technologickú techniku

vytvárania a výroby sirupu, kde podstatnú roľu zohráva otázka, či v takto definovanom znení je jasné, či ide a priori o látku v tekutom skupenstve alebo látku v pevnom skupenstve pozostávajúcu z piatich komponentov. Ďalej dôvodil tým, že zdanlivo jednoduché posúdenie tejto otázky, ktorá posúva jej riešenie do oblasti gramaticko-jazykovej, nie je dôvodom pre meritórne posúdenie veci, pretože ako bolo uvedené, rozhodnutie závisí výlučne od posúdenia technického stavu veci v chemicko-technologickej oblasti.

Krajský súd pripomenul, že nad rámec žaloby skúmal aj postup správneho orgánu, no nezistil žiadne porušenie zákonnosti, čo by zakladalo dôvod na prieskumnú činnosť súdu.

Krajský súd konanie zastavil podľa § 250d ods. 3 OSP s tým, že žalobou napadnuté rozhodnutie je rozhodnutím v zmysle ustanovenia § 248 písm. b/ OSP vylúčeným zo súdneho prieskumu.

Uvedené uznesenie napadol žalobca včas odvolaním, ktorým namietal, že sporným v konaní je postup žalovaného týkajúci pri výklade pojmov a nie riešenie technického problému. Uviedol, že hlavný nárok na ochranu je definovaný tak, že základný sirup pozostáva zo zložiek (ktorou zložkou je aj cukor) a ktoré sú schopné tvoriť roztok, t. j. dať sirupu takú konzistenciu, ktorá sa na použitie vyžaduje. Namietal, že žalovaný neberie do úvahy, že rafinovaný cukor takú schopnosť má. V nárokoch na ochranu nie je špecificky definovaná forma sacharózy, teda sladidla a nikde nie je uvedené, že sa jedná o cukor v tuhom skupenstve o čo opiera žalovaný svoje rozhodnutie. Naopak žalobca používa pojem rafinovaný cukor.

Pripomenul, že základný sirup s obsahom rafinovaného cukru nikde nebol v nárokoch na ochranu popísaný ako sirup v jednej a danej hustote, ale len vo váhe, čo umožňuje manipuláciu s použitým materiálom a jeho sladivosťou. Ak sa používa pojem cukor v spojitosti s pojmom sirup, tak je jasné, že ide o cukor v tekutom stave.

Poukázal na to, že v nárokoch na ochranu nikde nebola definovaná alebo udávaná hustota sirupu, čo umožňuje popis tekutiny od stavu hustoty mierne vyššej ako je voda, ktorá je udávaná ako sladká šťava až po hustotu ktorá je udávaná ako hustý cukrový roztok. Uvedená hustota nebráni viazaniu oxidu uhličitého pri cielenej výrobe.

Trval na tom, že súd je sám schopný posúdiť, či sporné pojmy boli alebo neboli vykladané a posúdené tak, aby tým nedošlo k porušeniu jeho práv. Ak by išlo o také rozhodnutie súdu, ktoré výlučne závisí od technického stavu veci, tak by súd, podľa jeho názoru, musel nevyhnutne do konania pribrať znalca, nakoľko by nemohol sám vec posúdiť, ale pretože spornú otázku odôvodnil tak, že je zrozumiteľná aj laikom a teda i súdu, tak konanie nemožno odmietnuť.

V danej veci preto nejde o prípad podľa § 248 písm. b/ OSP a tým, že súd nerozhodol vo veci samej a konanie zastavil, odňal mu právo konať pred súdom, preto napadnuté rozhodnutie navrhol zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na nové konanie.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu zotrval na stanovisku, že technické riešenie predmetného úžitkového vzoru nie je spôsobilé k ochrane podľa ustanovenia § 5 zákona, pretože nie je priemyselne využiteľné a nemôže byť opakovane využívané v hospodárskej činnosti. Stotožnil sa so záverom krajského súdu, že napadnuté rozhodnutie závisí výlučne od posúdenia technického stavu veci a preto je v zmysle § 248 písm. b/ OSP vylúčené za splnenia aj druhej podmienky uvedenej v ustanovení § 248 písm. b/ OSP zo súdneho prieskumu jeho zákonnosti.

V súvislosti s námietkou žalobcu o odňatí práva konať pred súdom vyjadril žalovaný názor, že čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky upravuje právo každého obrátiť sa na súd pokiaľ tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, ak zákon neustanovuje inak. V predmetnej veci však zákon ustanovil inak a to konkrétne práve v § 248 písm. b/ OSP, ktorým preskúmanie zákonnosti rozhodnutia nepripustil.

Spochybnil tvrdenie žalobcu o nutnosti pribratia znalca súdom, ak by išlo o rozhodnutie súdu závislé od posúdenia technického stavu veci, s poukazom na to, že v súdnom konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP ide o preskúmanie zákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, pričom práve vydanie napadnutého rozhodnutia žalovaného závisí výlučne od posúdenia technického stavu veci, čo konštatoval aj krajský súd.

Pripomenul, že posúdenie technického stavu veci v rámci konania o výmaze úžitkového vzoru z registra je na základe zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti

vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a zákona č. 478/1992 Zb. plne v kompetencii žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c, § 10 ods. 2 OSP) preskúmal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. c/ OSP a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP. zrušil a podľa § 221 ods. 3 OSP

Odvolací súd zo spisu krajského súdu ako aj z administratívneho spisu žalovaného zistil, že rozhodnutím žalovaného č. PUV 141-2001/UV č. 2964-1/127-2005 z 23. 11. 2005 bol podľa § 17 ods. 1 písm. a/ zákona č. 478/1992 Zb. o úžitkových vzoroch v znení neskorších predpisov vymazaný úžitkový vzor č. 2964 z registra úžitkových vzorov z dôvodu, že technické riešenie predmetného úžitkového vzoru nie je spôsobilé k ochrane podľa ustanovenia § 5 citovaného pretože nie je priemyselne využiteľné a nemôže byť opakovane využívané v hospodárskej činnosti. Proti prvostupňovému rozhodnutiu žalovaného podal žalobca rozklad, ktorý žalovaný rozhodnutím PÚV 141-2001/ÚV 2964 U143-2006 z 18. 4. 2006 zamietol a rozhodnutie prvostupňového orgánu potvrdil.

Spor medzi účastníkmi spočíva v konštatácii správnych orgánov, že podľa hlavného nároku na ochranu základný sirup, ktorý sa má používať na prípravu nealkoholických nápojov vo farebných vyhotoveniach pozostáva výlučne z pevných zložiek a jednej plynnej zložky a takto vyjadrené technické riešenie je chybné a v tomto zložení aj nerealizovateľné, pretože odporuje základným fyzikálnym zákonom a teda nie je priemyselne využiteľné.

Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne, „záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 248 písm. b/ OSP súdy nepreskúmajú rozhodnutia, ktorých vydanie závisí výlučne od posúdenia zdravotného stavu osôb alebo technického stavu vecí, ak samy osebe neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania, zamestnania alebo podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti.

Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy na základe žalôb proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov podľa druhej hlavy piatej časti OSP je založený na princípe generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou (čl. 46 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky), z ktorého vyplýva, že súdy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia orgánov verejnej správy, okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje. Uvedené ustanovenie je súčasne dôležitou interpretačnou pomôckou pretože výnimky z aplikácie ústavy, i keď sú ustanovené zákonom, nie je možné vykladať extenzívne, ale reštriktívne. S poukazom na to sa výklad citovaného ustanovenia § 248 písm. b/ OSP použije reštriktívny ako extenzívne, ktorý sa navyše zužuje aj v súvislosti s výkladom pojmu „výlučne“ (rozhodnutie závisí výlučne od posúdenia technického stavu veci). Zákonnú výluky je preto možné aplikovať iba v nevyhnutnom rozsahu a výlučne na časť správnej úvahy, kde dochádza k posúdeniu technického stavu veci.

Pretože jednoznačné všeobecné definovanie, čo je v zmysle § 248 písm. b/ OSP posudzovaním technického stavu nie je možné, vždy treba vychádzať z konkrétnych okolností daného prípadu. S poukazom na to sa v predmetnej veci odvolací súd nestotožnil so záverom krajského súdu, že žalobou napadnuté rozhodnutie závisí výlučne od posúdenia technického stavu veci v chemicko–technologickej oblasti a teda je vylúčené zo súdneho prieskumu, pretože podľa jeho názoru aj napriek nepochybne odbornotechnickej povahe predmetu ochrany formou úžitkového vzoru č. 2964 s názvom „Nealkoholické kolové nápoje vo farebných vyhotoveniach“ je vzhľadom na obsažné zdôvodnenie rozhodnutia správneho orgánu priestor pre súd na identifikáciu a následné posúdenie právnych otázok (napr. „priemyselná využiteľnosť“ (§ 1), „opakované využívanie v hospodárskej činnosti“ (§ 5) alebo „uskutočniteľné technické riešenie“) a čiastkových záverov spočívajúcich v technickom posudzovaní veci (kvalitatívne a kvantitatívne zloženie základného „sirupu“), ktoré súd hodnotí v súlade s princípmi posudzovania správneho uváženia podľa § 245 ods. 2 OSP.

Za daných okolností nebol daný dôvod pre zastavenie konania o žalobe na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, ale krajský súd mal rozhodnúť o veci samej.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie krajského súdu postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil z dôvodu, že vydaním napadnutého uznesenia a postupom súdu v danej veci sa žalobcovi odňala možnosť konať pred súdom.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa podľa § 224 ods. 3 v novom rozhodnutí o veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. decembra 2008

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu